

Dispensation til optrækning af hvidtjørn på beskyttet overdrev på matr.nr. 6t, Bringe By, Værløse

Dato: 02-12-2025
Sags nr.: 25/12129
Dok.nr.: 116895/25

Furesø Kommune, Driftsgården, ønsker at fjerne en del af opvæksten af hvidtjørn på et beskyttet overdrev som ejes af Furesø Kommune, på matr.nr. 6t, Bringe By, Værløse.

Furesø Kommune
Center for By og Miljø
Tlf.: 7235 4000

Overdrevet er omfattet af naturbeskyttelseslovens¹ § 3. Det betyder, at områdets tilstand ikke må ændres uden kommunens dispensation. Kommunen kan i særlige tilfælde dispensere fra loven.

Telefon åbningstider:
Mandag-fredag kl. 10-14
Torsdag kl. 10-17

Afgørelse og vilkår

Furesø Kommune, Natur og Miljø, giver hermed dispensation efter naturbeskyttelseslovens § 65, jf. § 3 til optrækning af hvidtjørn som beskrevet. Til dispensationen er knyttet en række vilkår.

Skriv til os via Digital Post fra
borger.dk og virk.dk

www.furesoe.dk

Dispensationen gives på følgende vilkår:

- Der kan optrækkes op til 50% af hvidtjørn-buskene på det beskyttede overdrev indenfor området markeret med rød stiplede linje på figur 2.
- Af hensyn til plante- og dyrelivet skal arbejdet udføres indenfor perioden 15. oktober - 1. marts.
- Der kan efterlades op til 3 grenbunker af max. 2 kubikmeter inden for det beskyttede overdrev.

Bemærkninger til vilkår

Det er til enhver tid ansøgers ansvar at entreprenøren er bekendt med vilkårene i denne dispensation.

Entreprenøren kan med fordel bruge Miljøstyrelsens app ”§ 3 natur” når der arbejdes ved § 3-arealer. Med app'en kan man tydeligt se når man er inden for et § 3-areal.

¹ LBK nr. 927 af 28. juni 2024 af lov om naturbeskyttelse med senere ændringer

Desuden gør kommunen opmærksom på, at plejeforanstaltninger, der klart tjener til at opretholde områdets hidtidige tilstand, vil kunne ske uden dispensation. Det vil f.eks. gælde efterfølgende fjernelse af selvsået opvækst af træer og buske i begrænset omfang.

Optrækning af hvidtjorn uden for det beskyttede naturområde forudsætter ikke dispensation.

Figur 1. Oversigtskort hvor Bringeslugten er markeret med rød cirkel.

Baggrund

Det beskyttede overdrev ligger i Bringeslugten, som er et naturområde ved Jonstrup på ca. 14 ha (se figur 1). Naturområdet udgøres primært af tørt græslandskab (overdrev), men den østlige del er en mosaik af åbne arealer, krat- og skovbevoksninger. Naturområdet har generelt middel til ringe naturkvalitet og de mest værdifulde og blomsterrige dele er registreret som beskyttet overdrev. De resterende lysåbne arealer udgøres af græsdomineret vegetation som med den rette naturpleje har potentiale til en øget naturværdi.

Den østlige del af området er en græsningsfold, hvor 10 får afgræsser hele året.

Den vestlige del afgræsses ikke, og her er flere af arealerne under kraftig tilgroning med hvidtjorn, samt enkelte andre vedplanter som fx eg (se figur 2). Disse arealer plejes med forårsafbrænding. De arealer der ligger tættest på bebyggelsen plejes dog med tidligt høslæt. Formålet med plejen er at hindre tilgroning og fremme en mere blomsterrig vegetation.

Området er omfattet af Plejeplan for Bringeslugten, Furesø Kommune 2023. Arealet hvor der ansøges om at optrække hvidtjorn er omfattet af plejeplanens delområde 1b. I plejeplanen beskrives delområde 1 b som tørt græslandskab

domineret af et kraftigt græsdække af arterne draphavre, almindelig rapgræs og hundegræs, men med enkelte arter som er typisk for overdrev såsom håret høgeurt, blåhat, almindelig kællingetand og græsbladet fladstjerne. Tidligere har arealet været mere artsrigt, men som resultat af manglende pleje i en årrække, er artdiversiteten gået tilbage.

I 2025 er der observeret en hidtil ukendt bestand af markfirben umiddelbart nord for delområde 1b. Markfirben har kun ét andet levested i Furesø Kommune.

Plejeplanens målsætning for delområde 1b er: Tørt græslandskab med karakter af overdrev, med spredt beplantning af træer og buske. Beplantningen skal være så spredt, at området opleves som et åbent landskab.

Figur 2. Kortudsnit der viser Bringeslugten. Beskyttet overdrev er vist med orange signatur. Arealet der er under tilgroning med hvidtjørn, er vist med rød stiplede linje.

Metode

Op til halvdelen af hvidtjørn-buskene på det beskyttede overdrev fjernes. Buskene fjernes ved optrækning, for at undgå at de skyder igen. Arbejdet udføres med en minigraver på bælte monteret med en tang, som klemmer om stammerne og trækker buskene op. En del af materialet deponeres i det beskyttede overdrev i 3 grenbunker på max. 2 kubikmeter hver som skjulested for padder og andre smådyr. Det øvrige materiale køres bort, eller deponeres som mindre grenbunker uden for beskyttede naturtyper.

Besigtigelse og nuværende forhold

Medarbejdere fra Furesø Kommunes Driftsgård og Naturteam, har besøgt området flere gange i de senere år. Det kan konstateres, at tilgroningen med hvidtjørn er kraftigt tiltaget de seneste 2-3 år, og der er tale om primært yngre

tjørn på 1-2,5 meters højde og stammetykkelse op til ca. 5 cm. Tilgroningen med hvidtjørn sker primært i det areal som er angivet på figur 2.

Begrundelse for afgørelsen

Optrækning af hvidtjørn er en tilstandsændring, som kræver dispensation. Furesø Kommune giver dispensation til det ansøgte. Afgørelsen er truffet af forvaltningen efter naturbeskyttelseslovens § 65, jf. § 3.

Dispensationen gives, da kommunen vurderer, at den tiltagende tilgroning med hvidtjørn er en trussel mod den lysåbne vegetation, som indeholder en vis andel af blomstrende urter, som er en vigtig fødekilde for bl.a. insekter. Det vurderes, at forårsafbrænding alene ikke vil hæmme tilgroningen tilstrækkeligt, og derfor er der behov for supplerende tiltag i form af fjernelse af vedplanterne.

Det vurderes, at optrækning af vedplanterne i kombination med forårsafbrænding kan fremme spiring af flere urter i den mineraljord som blottes ved optrækningen.

Da der efterlades minimum 50% af hvidtjørnen, primært de større buske, er arter knyttet til hvidtjørn fortsat tilgodeset og samlet set vurderes det at tiltaget har naturfremmende karakter.

Internationale naturbeskyttelsesinteresser²

Natura 2000

Bringeslugten ligger ca. 1,2 km fra nærmeste Natura 2000-område N139: Øvre Mølleådal, Furesø og Frederiksdal Skov.

Projektet med optrækning af hvidtjørn har helt lokal karakter og påvirker udelukkende naturarealer i Bringeslugten og med en afstand på ca. 1,2 km til Natura 2000-området kan det udelukkes, at dispensationen vil medføre påvirkning på arter eller naturtyper på udpegningsgrundlaget for habitatområdet, og derfor ikke vil medføre forringelse eller væsentlig forstyrrelse af de særligt beskyttede naturforhold i internationale naturbeskyttelsesområder.

Bilag IV-arter

I EF-habitatdirektivets bilag IV er listet en række arter af vilde dyr og planter, hvis levesteder skal beskyttes mod beskadigelse eller ødelæggelse. Beskyttelsen af dyr omfatter både ynglesteder og rastesteder. Alle livsstadier af plantearterne er omfattet af beskyttelsen. Levestederne og voksestederne skal beskyttes, uanset om de ligger inde i eller uden for internationale naturbeskyttelsesområder eller andre beskyttede områder.

² BEK nr. 1098 af 21. august 2023 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter

I 2007 er der registreret stor vandsalamander i en mose i Bringeslugten ca. 180 m sydøst for det område hvor der optrækkes hvidtjørn.

Der er registreret flere arter af flagermus i Bringeslugten.

Som nævnt er der registreret en hidtil ukendt bestand af markfirben umiddelbart nord for det område hvor der ryddes hvidtjørn. Arealet er besigtiget 3 gange i 2025 i den periode hvor markfirben er aktive af det biologiske konsulentfirma Amphi Consult. Markfirben er udelukkende observeret uden for det område hvor der optrækkes hvidtjørn.

Vurdering af påvirkning af bilag IV-arter

På baggrund af besigtigelsen kan det konstateres, at ingen af de buske som optrækkes, er egnede som yngle- eller rastested for flagermus, da stammerne er af små dimensioner og uden sprækker og hulheder som er egnede for flagermus.

Området rummer en bunke af mindre marksten som kan være rastested for stor vandsalamander. Marksten-bunken efterlades urørt på arealet og der fjernes ikke sten fra bunken. Derudover rummer området ikke vandhuller og vådområder som kan udgøre ynglested for padder og heller ikke dødt ved og andres strukturer som kan udgøre rastested for stor vandsalamander og andre arter af padder.

Der er ikke registreret markfirben i det område hvor der optrækkes hvidtjørn, men i et tilgrænsende område mod nord. Det kan dog ikke udelukkes, at markfirben anvender stenbunken som overvintringssted. Marksten-bunken efterlades urørt på arealet og der fjernes ikke sten fra bunken. Optrækningen af hvidtjørn sker i vinterhalvåret hvor markfirben ikke er aktiv, og da stenbunken ikke berøres i projektet, vurderes det, at markfirben ikke vil blive påvirket.

På baggrund af ovenstående er det kommunens samlede vurdering, at optrækning af hvidtjørn ikke vil medføre beskadigelse eller ødelæggelse af yngle- eller rasteområder for arter optaget på habitatdirektivets bilag IV. Det vurderes derfor, at den økologiske funktionalitet for bilag IV-arter ikke vil blive påvirket som følge af projektet.

Fortidsminder

Hvis du støder på spor af fortidsminder eller usædvanlige naturhistoriske genstande i forbindelse med optrækning af hvidtjørn, skal arbejdet standses og fundet straks anmeldes til henholdsvis Museum Nordsjælland (tlf. 72 17 02 40) eller Statens Naturhistoriske Museum (35 33 22 22), jf. museumslovens³ § 27, stk. 2 og § 29, stk. 1.

³ LBK nr. 1017 af 7. juli 2025 af bekendtgørelse af museumsloven med senere ændringer

Offentliggørelse

Dispensationen vil blive offentligt bekendtgjort på kommunens hjemmeside dags dato.

Klagevejledning

Der kan klages til Miljø- og Fødevareklagenævnet over afgørelsen efter reglerne i naturbeskyttelseslovens kap. 12.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er adressaten for afgørelsen, ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører, offentlige myndigheder, en berørt nationalpark oprettet efter lov om nationalparker, lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen, og visse landsdækkende foreninger og organisationer, der har beskyttelsen af natur og miljø som hovedformål eller varetager væsentlige rekreative interesser.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af Nævnenes Hus (www.naevneneshus.dk). Klageportalen findes også på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på ligesom du plejer, typisk med MitID.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for kommunen i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. for borgere og 1.800 kr. for virksomheder, foreninger, organisationer og offentlige myndigheder. Klagegebyret opkræves af Nævnenes Hus. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

I Klageportalen sendes din klage automatisk til kommunen. Hvis kommunen fastholder afgørelsen, sender kommunen klagen videre til behandling i nævnet via Klageportalen. Du får besked om videresendelsen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til kommunen. Kommunen videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Hvis afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal dette ske inden 6 måneder fra modtagelsen af afgørelsen. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes fristen dog altid fra bekendtgørelsen.

Udnyttelse af dispensation

Dispensationen fra naturbeskyttelseslovens § 3 må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Rettidig klage har opsættende virkning, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet. Det betyder, at du i så fald ikke må udnytte dispensationen, før klagesagen er afsluttet.

Dispensationen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden for 3 år, efter den er givet, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Venlig hilsen,

Kopi til orientering:

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø, mail@sgav.dk

Dansk Botanisk Forening, naturbeskyttelsesudvalget, nbu@botaniskforening.dk

Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk

Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk

Dansk Ornitologisk Forening Furesø, furesoe@dof.dk

Friluftsrådet, lokalraad@friluftsradet.dk

Friluftsrådet Furesø, furesoe@friluftsradet.dk

Miljørådet, c.c.s.herno@gmail.com

Museum Nordsjælland, post@museumns.dk

Dansk Kano- og Kajak Forbund, miljo@kano-kajak.dk

Værløse Naturgruppe, annabodil.hald@gmail.com

Furesø By og Land, poul.luneborg@gmail.com

